

Tervishoiutöötajate tunnipalk 2014

Lühianalüüs

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Tervise Arengu Instituut
Tervisestatistika osakond

Tervishoiutöötajate tunnipalk, märts 2014
Lühianalüüs

Tallinn 2014

Tervisestatistika osakonna missioon:

Rahva tervise ja heaolu parema statistika ja inforatsiooni kaudu

Koostaja: Hedi Liivlaid

Materjali produtseerimine ja levitamine ei ole lubatud ilma Tervise Arengu Instituudi nõusolekuta. Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale.

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Palgatrendid	5
2. Arstide palk	6
3. Õendustöötajate palk.....	10
4. Hooldajate palk	14
5. Tervishoiutöötajate dividendi- ja FIE tulu	16

Sissejuhatus

Analüüsis antakse lühiülevaade tervishoiutöötajate tunni- ja kuupalgast 2014. aasta märtsis erinevate ametirühmade ja tervishoiuteenuse osutaja liikide lõikes. Tulemusi võrreldakse 2013. aasta uuringu andmetega. Uuringu andmed on avaldatud Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasis (www.tai.ee/tstua).

Tervishoiutöötajate palgaandmeid kogutakse aruandega „Tervishoiutöötajate tunnipalk“ iga aasta märtsikuu kohta. Aruande vormi ja esitamise korra kehtestab sotsiaalministri määrus. Tervishoiutöötajate palgauuringut on läbi viidud alates 2002. aastast.

Kõik analüüsis esitatud palgad on brutopalgad eurodes. Varasemate aastate andmed on eurodesse ümber arvatud koondandmete baasil (1 euro = 15,6466 Eesti krooni). Töövõtulepinguga töötajate palgad ei ole analüüsis kajastatud. Samuti ei koguta antud uuringuga andmeid FIE-de sissetuleku kohta. Seda analüüsitakse Maksu- ja Tolliametist saadud andmete põhjal. Sama allika põhjal vaadeldakse ka tervishoiuteenust osutavate ettevõtete omanikele väljamakstud dividende.

Tunnipalga andmed hõlmavad nii täis- kui osalise tööajaga töötajate andmeid ehk töötajaid, kes töötavad kas täis- või osalise koormusega ja ka neid, kes märtsis osaliselt töölt puudusid (olid kas puhkusel, töövõimetus- või hoolduslehel).

Kuupalga andmed hõlmavad ainult täistööajaga töötajate andmeid, kes töötasid terve märtsikuu, polnud haiged ega puhkusel.

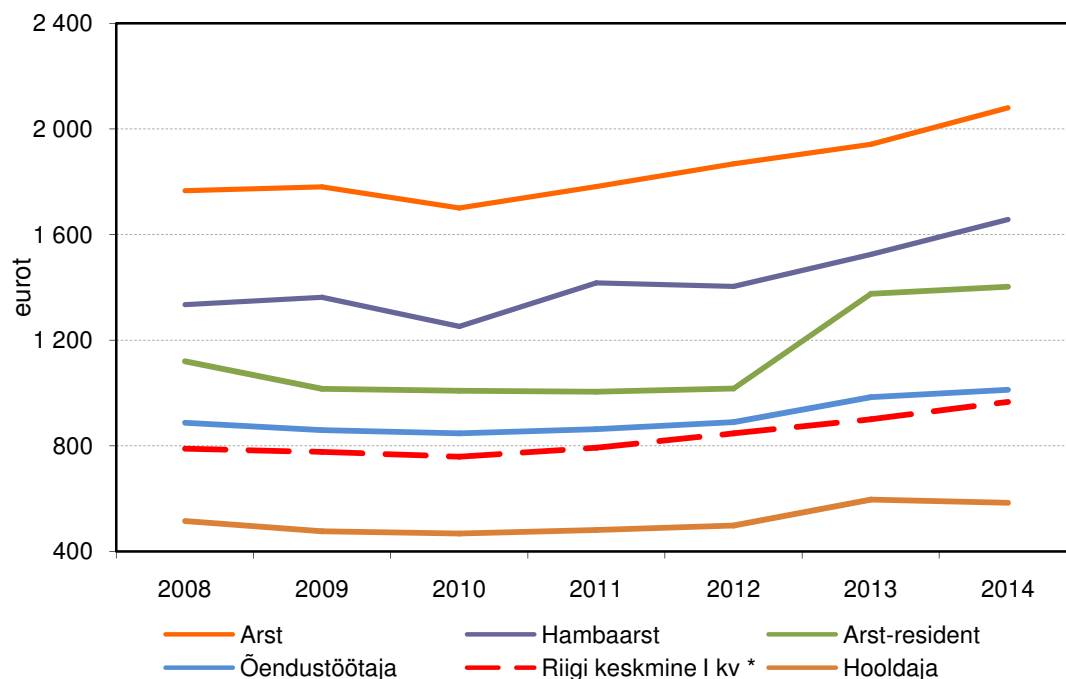
Mõistete seletused on leitavad 2013. aasta analüüsist

(https://intra.tai.ee/images/prints/documents/138356890419_Tunnipalk_2013.pdf).

1. Palgatrendid

Statistikaameti andmetel tõusis riigi keskmine palk 2014. aasta esimeses kvartalis võrreldes eelmise aasta sama perioodiga 7,3% (joonis 1). Aruande „Tervishoiutöötajate tunnipalk“ andmetel kasvas arstide brutokuupalk koos kõigi lisatasudega 2014. aasta märtsis riigi keskmise palgaga samas tempos, kasvades võrreldes eelmise aastaga 7,2%. Sarnaselt eelmisele aastale on arstide palk riigi keskmisest töötasust 2,2 korda kõrgem.

Joonis 1. Tervishoiutöötajate ja riigi keskmine kuupalk, 2008–2014 (eurot)

*Allikas: Statistikaamet

Hambaarstide brutokuupalk kasvas 8,7%, ületades riigi keskmist palgakasvu 1,4 protsendipunkti võrra ning on riigi keskmisest 1,7 korda kõrgem. Õendustöötajatel kasvas brutokuupalk 2,8% ja arst-residentidel 2%. Nende palgakasv jäi üldisele riigi palgakasvule alla vastavalt 4,5 ja 5,3 protsendipunkti. Õendustöötajate palk ületas riigi keskmist 4,7%, arst-residentidel 1,5 korda. Hooldajate brutokuupalk koos kõigi lisatasudega langes 2,1% ja moodustab 2014. aastal 60% riigi keskmisest töötasust. 2013. aastal moodustas hooldajate töötasu riigi keskmisest 66%.

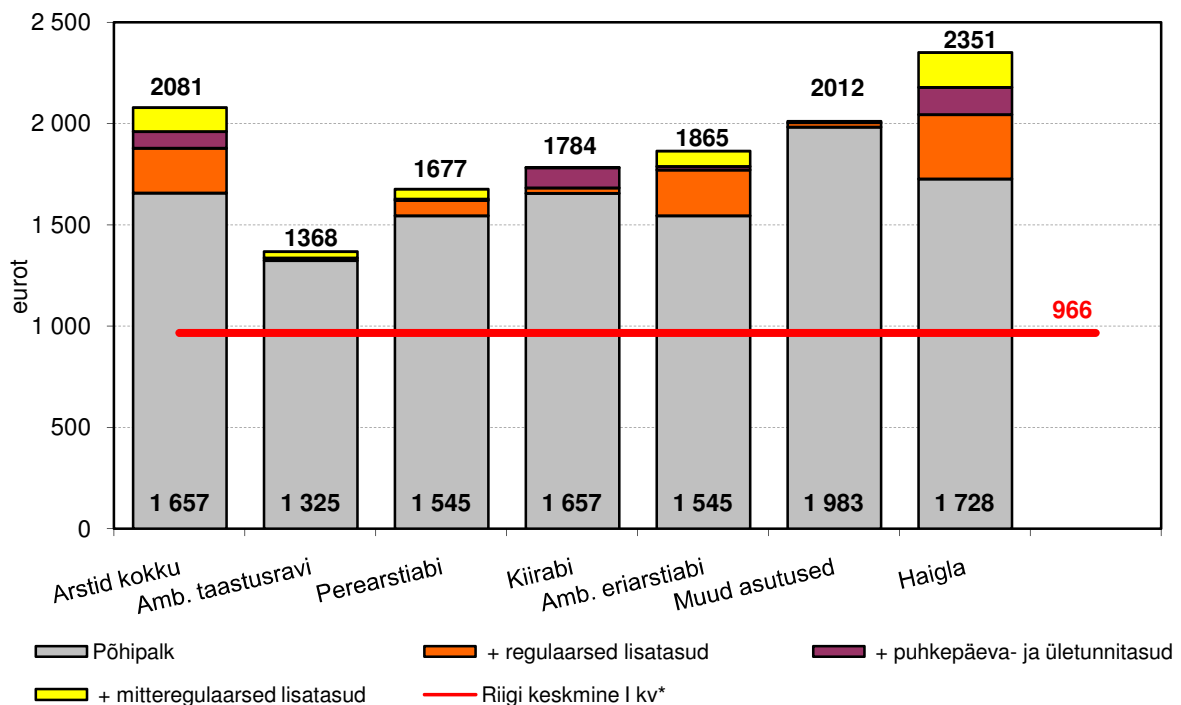
2. Arstide palk

Täistööajaga töötavate arstide keskmine kuupalk koos kõigi lisatasudega oli 2014. aasta märtsis 2081 eurot (joonis 2), selle teenimiseks töötati keskmiselt 178 tundi. Kõige enam, keskmiselt 185 tundi, töötasid arstid haiglates ja kiirabiasutustes. 2014. aasta märtsikuus oli 40-tunnise töönädala korral täiskohaga töötaja normtöötundide arv 168. Sarnaselt eelnevatele aastatele oli kõige kõrgem kuupalk haiglates ja madalaim taastusraviasutustes. Vahe on 1,7 kordne.

Arstide töötasust moodustavad lisatasud keskmiselt viiendiku. Lisatasude osatähtsus kogukuupalgast on jäänud 2013. aasta tasemele, kuid lisatasude brutosumma on suurenenud 10%. Lisatasude osatähtsus kuupalgas on kõige suurem haiglas töötavatel arstidel, moodustades rohkem kui neljandiku. Kõige vähem lisatasu saavad ambulatoorsetes taastusraviasutustes ja muudes asutustes töötavad arstid (joonis 2).

Hambaarstide kuupalk koos kõigi lisatasudega oli 1657 eurot, lisatasud moodustasid sealjuures 8,8%. Arst-residentide kuupalk oli 1403 ning lisatasude osatähtsus 3,8%. Võrreldes 2013. aastaga kasvas hambaarstidel kuupalk 8,7% ja arst-residentidel 2%.

Joonis 2. Täistööajaga töötavate arstide keskmine kuupalk tervishoiuteenuse osutaja liigi järgi, märts 2014 (eurot)

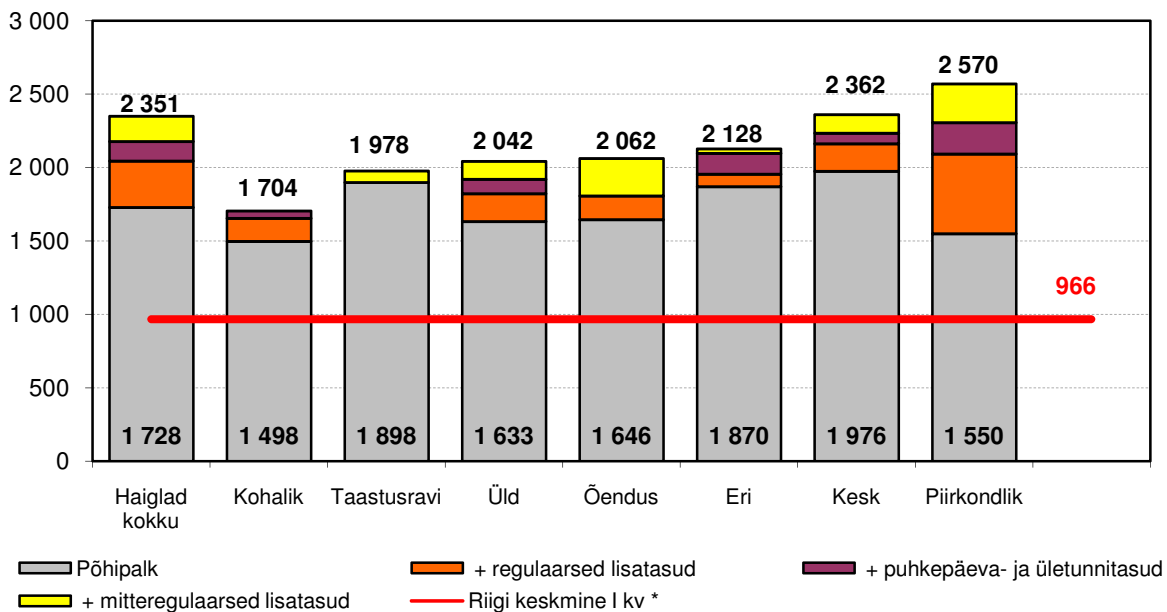

*Allikas: Statistikaamet

Arstide palk ja lisatasude osatähtsus erinevad haigla liigiti märgatavalt. Kõige kõrgemat kogukuupalka¹ maksti piirkondlikes haiglates, lisatasud moodustasid sealjuures 39,7% (joonis 3). Madalaimat lisatasu maksti ambulatoorsetes taastusravi haiglates, kus lisatasude osatähtsus kuupalgas oli 4%, kuid põhipalk² oli neis üks kõrgemaid keskhaiglate kõrval. Kõige madalamat põhipalka maksti arstidele kohalikes ja piirkondlikes haiglates. Ka koos lisatasudega on kohalikes haiglates töötavatel arstidel palk kõige väiksem võrreldes teiste haiglatega. Lisatasud moodustasid siin palgast 12,1%.

Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga kasvas haiglas töötavate arstide kogukuupalk 6,5%. Kõige rohkem kasvas palk taastusravi- ja õendushaiglates, vastavalt 13% ja 10,6%. Kui kõigis teistes haiglates tõusis nii põhi- kui ka kogukuupalk, siis erihaiglates kasvas põhikuupalk 7,4%, aga kogukuupalk langes 3%, see tähendab, et lisatasusid maksti võrreldes 2013. aastaga vähem.

Joonis 3. Täistööajaga töötavate arstide keskmine kuupalk haigla liigi järgi, märts 2014 (eurot)

*Allikas: Statistikaamet

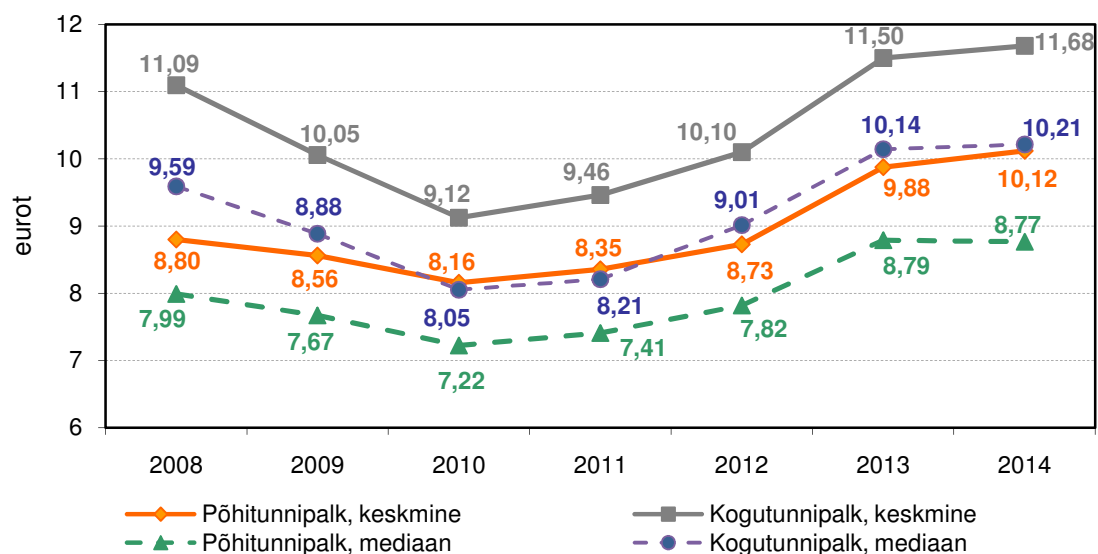
Arstide põhitunnipalk 2013. aasta märtsis oli 10,12 eurot ja kogutunnipalk 11,68 eurot (joonis 4). Arstide keskmine põhi- ja kogutunnipalk jäi võrreldes eelmise aastaga enam-vähem

¹ Sisaldab põhipalka, regulaarseid lisatasusid, lisatasu õhtuse töö, öötöö, puhkepäevadel ja riiklikel pühadel töötamise eest, lisatasu ületundide eest ning teisi regulaarseid lisatasusid. Siin sisalduvad ka mitteregulaarsed lisatasud (kvartali- ja aastapreemiad ning teised mitteregulaarsed tulemus- ja väärtustasud).

²Töölepingus või õigusaktis kindlaks määratud tüki-, tunni-, päeva-, nädala või kuupalga määra alusel makstud brutopalk märtsikuus. Ei sisalda lisatasusid.

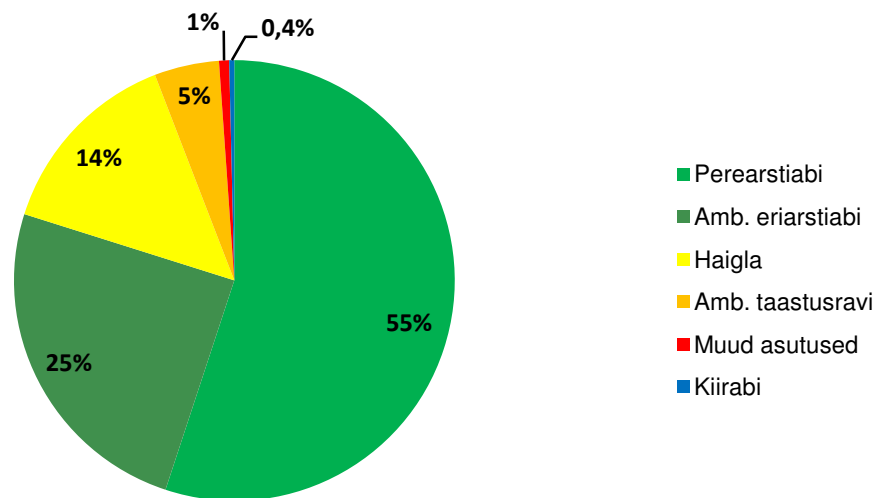
samale tasemele, kasvades vastavalt 2,5% ja 1,6%. Mediaantasud jäid samuti 2013. aasta tasemele. Siinkohal on oluline silmas pidada, et töötundide arv märtsikuus on aastate lõikes erinev. 2014. aasta märtsis oli täiskohaga töötaja normtöötundide arvuks 168, 2013. aastal oli 160 ehk kaheksa tundi vähem. Enamasti makstakse haiglates palka tunnitasu alusel ja nende töötajate tunnitasu tundide arvu erinevus ei mõjuta. Kuid on ka asutusi, kus makstakse kindlat kuupalka ja nendes asutustes suuremate töötundide korral tunnitasu langeb ja väiksemate puhul vastavalt tõuseb.

Joonis 4. Täis- ja osajaga töötavate arstide põhi- ja kogutunnipalk, 2008–2014 (eurot)

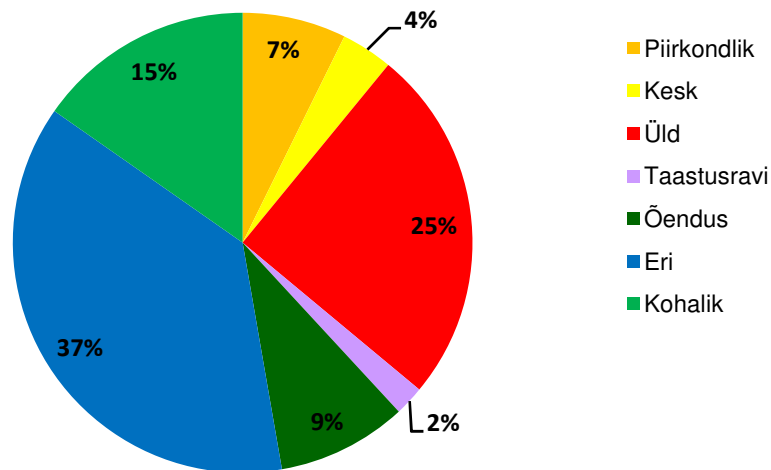

Kehtiva palgakokkuleppe kohaselt on arstide tunnipalga alammäär 8 eurot. 2014. aastal oli alla alammäära tasustatud 258 arsti ametikohta, mis moodustas 7,5% kõigist arsti ametikohtadest (joonis 5). Eelmisel aastal oli neid ametikohti 295, hõlmates 8,1% kõigist arsti ametikohtadest. Üle poole (55%) sellistest ametikohtadest asus perearstiabiasutustes (142), see moodustab 19,3% perearstiabiasutuste arstide ametikohtadest, järgnesid eriarstiabiasutused, kus alla alammäära tasustatud ametikohti oli 64.

Joonis 5. Alla palgakokkuleppe tasustatud arsti ametikohtade jaotus teenuseosutaja liigi järgi, 2014 (%)

Joonis 6. Alla palgakokkuleppe tasustatud arsti ametikohtade jaotus haigla liigi järgi, 2014 (%)

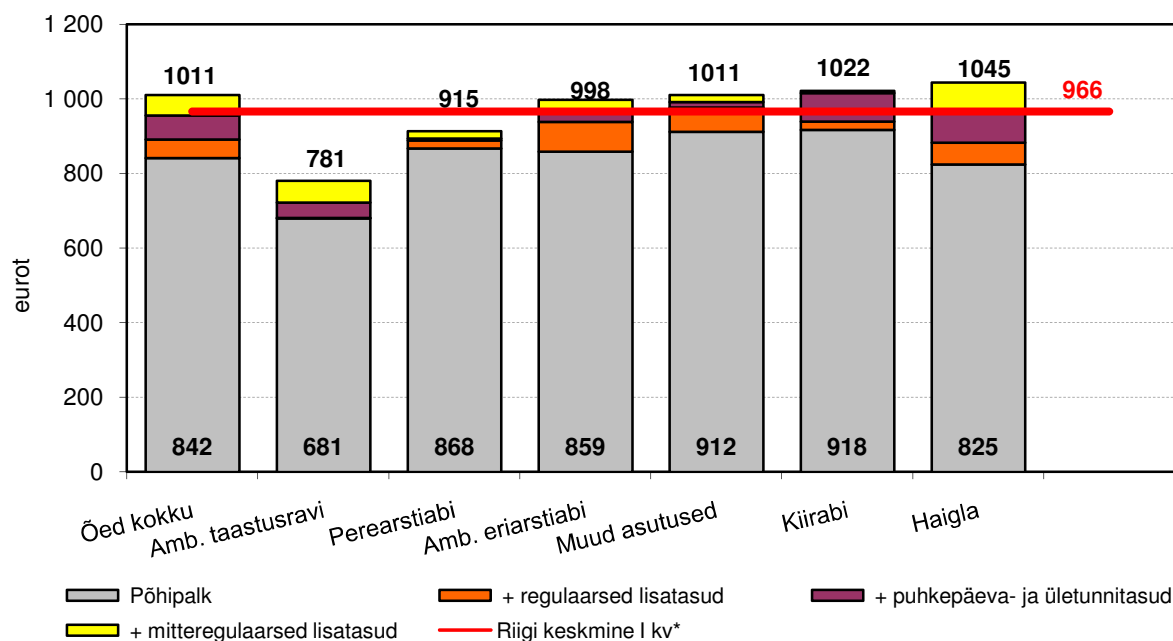

Haiglates oli alla alammäära tasustatud ametikohti 36, see moodustab 1,6% haigla arstide ametikohtadest. 2013. aastal oli haiglates alla alammäära tasustatud ametikohti 45 (2%). Kõige rohkem alla alammäära tasustatud ametikohti oli erihaiglates ja üldhaiglates (joonis 6). Eelmisel aastal oli kõige rohkem alla alammäära tasustatud ametikohti kohalikes ja erihaiglates.

3. Õendustöötajate palk

Täistööajaga töötanud õendustöötajate keskmine brutokuupalk koos kõigi lisatasudega 2014. aasta märtsikuus oli 1011 eurot (joonis 7), selle teenimiseks töötati keskmiselt 176 tundi. Lisatasud moodustavad õendustöötajate kuupalgast 16,7%, eelmisel aastal oli näitaja 20%. Keskmine lisatasude summa on võrreldes eelmise aastaga vähenenud 14,2%. Sarnaselt arstidega olid kõige madalamalt tasustatud ambulatoorsetes taastusravi asutustes töötavad õed (29,4% keskmisest madalam) ja kõige kõrgemat tasu said õed haiglates (3,4% keskmisest kõrgem), kus on ka kõige suurem lisatasude osakaal (21%). Haiglates ja taastusraviasutustes töötavate õdede palgaerinevus on enam kui 1,3 kordne. Arstide keskmisest palgast moodustas õdede palk 48,6%.

Joonis 7. Täistööajaga töötava õendustöötajate keskmine kuupalk tervishoiuteenuse osutaja liigi järgi, märts 2014 (eurot)

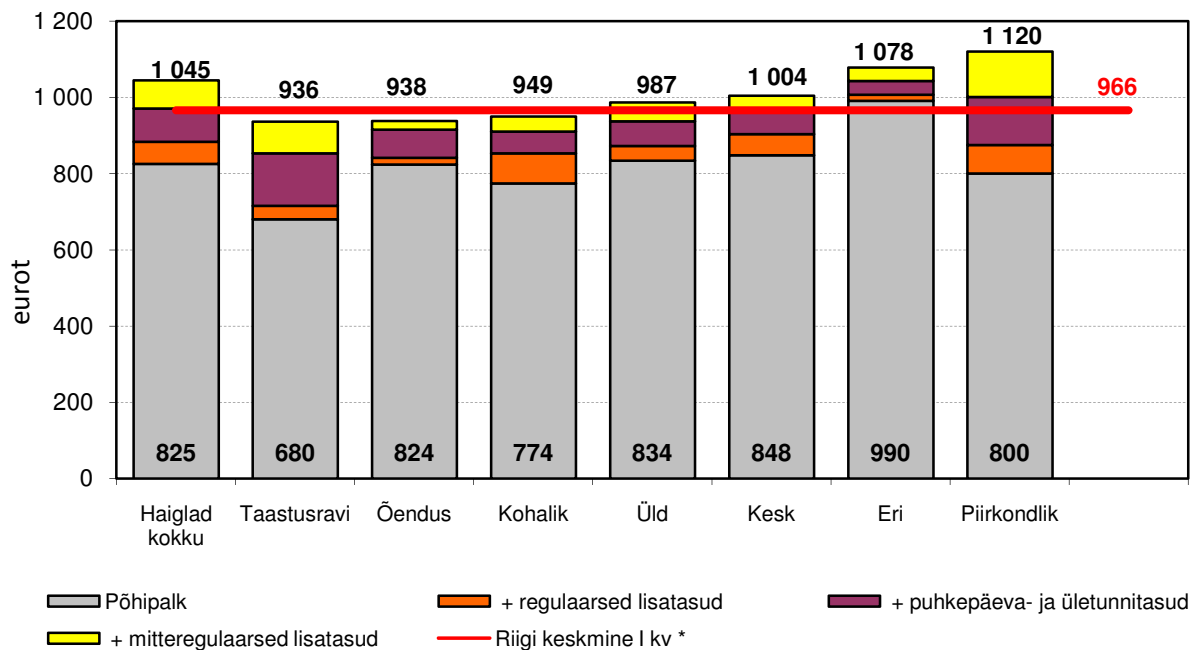

* Allikas: Statistikaamet

Haiglas töötavate õdede keskmine kogukuupalk 2014. aastal oli 1045 eurot, kasvades võrreldes 2013. aastaga 1,6%. Põhipalk oli 825 eurot, kasvades aastaga 6%. Lisatasude osatähtsus kogukuupalgast vähenes 3,3 protsendipunkti võrra. Lisatasude kogusumma on haiglates võrreldes eelmise aastaga vähenenud 12,1%.

Kui arstide palgas võib haigla liigiti näha suuri erinevusi, siis õdede palgad on ühtlasemad. Samaselt eelmisele aastale maksti haigla liigiti kõige kõrgemat kuupalka piirkondlikes haiglates ja kõige madalamat taastusravihaiglates (joonis 8). Lisatasude osatähtsus oli keskmiselt vastavalt 28,6% ja 27,4%. Kõige madalamat lisatasu saadakse erihaiglates, kuid põhipalk on neis kõige kõrgem. Riigi keskmisest tasust said madalamat keskmist palka 3 haigla liigi õed. Eelmisel aastal said riigi keskmisest palgast madalamat tasu üksnes taastusravi haiglates töötanud õed.

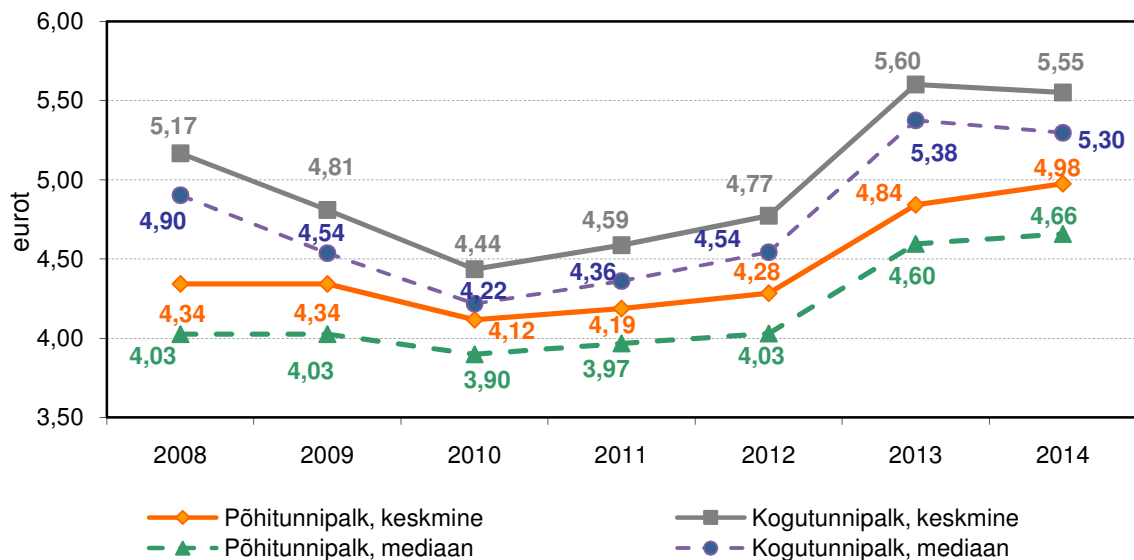
Joonis 8. Täistööajaga töötavate õendustöötajate keskmine kuupalk haigla liigi järgi, märts 2014 (eurot)

* Allikas: Statistikaamet

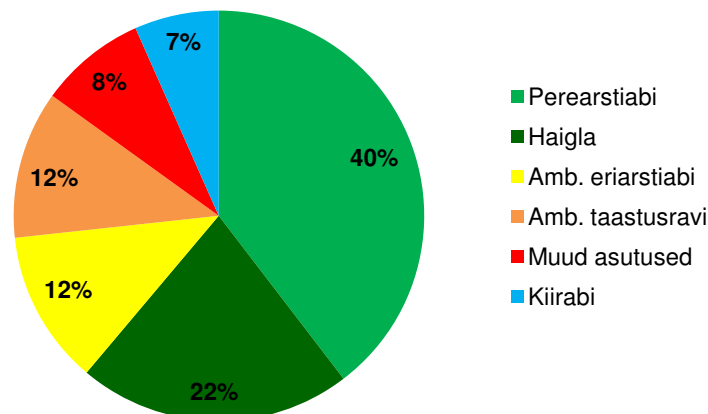
Õendustöötajate keskmine põhitunnipalk 2014. aastal oli 4,98 eurot ja kogutunnipalk 5,55 eurot, mediaanid vastavalt 4,66 eurot ja 5,30 eurot (joonis 9). Mediaantasu näitab summat, millest 50% töötajatest saavad vähem palka. Õendustöötajate tunnipalk oli arstide tunnipalgast 2 korda madalam.

Joonis 9. Täis- ja osajaga töötavate õendustöötajate põhi- ja kogutunnipalk, märts 2008–2014 (eurot)

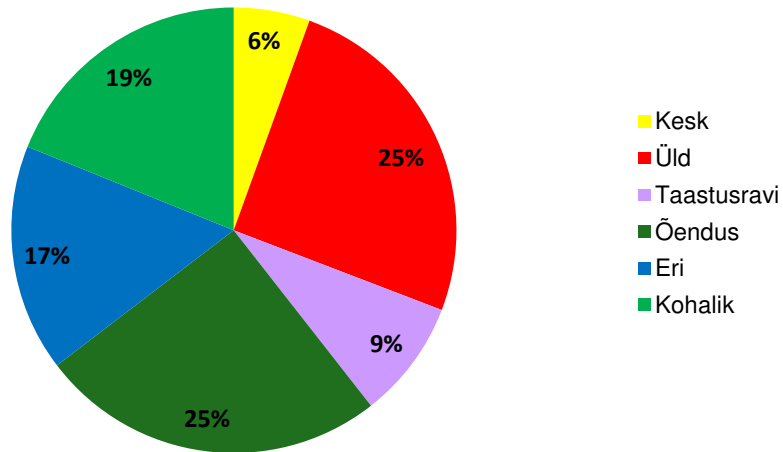

Vastavalt kollektiivlepingule on õendustöötajate palgaalammääraks 4,5 eurot tunnis. Alla selle oli tasustatud 332 ametikoha ehk 4,4% kõigist õendustöötajate ametikohtadest. Kõige enam (joonis 10), allaalammäära tasustatud ametikohti oli perearstiabiasutustes (131), moodustades 12,6% perearstiabiasutuste õe ametikohtadest. Võrreldes 2013. aastaga on olukord paranenud, siis oli allaalammäära tasustatud ametikohti üle 400.

Joonis 10. Alla palgakokkuleppe tasustatud õendustöötajate ametikohtade jaotus teenuseosutaja järgi, märts 2014 (%)

Joonis 11. Alla palgakokkuleppe tasustatud õendustöötajate ametikohtade jaotus haigla liigi järgi, 2014 (%)

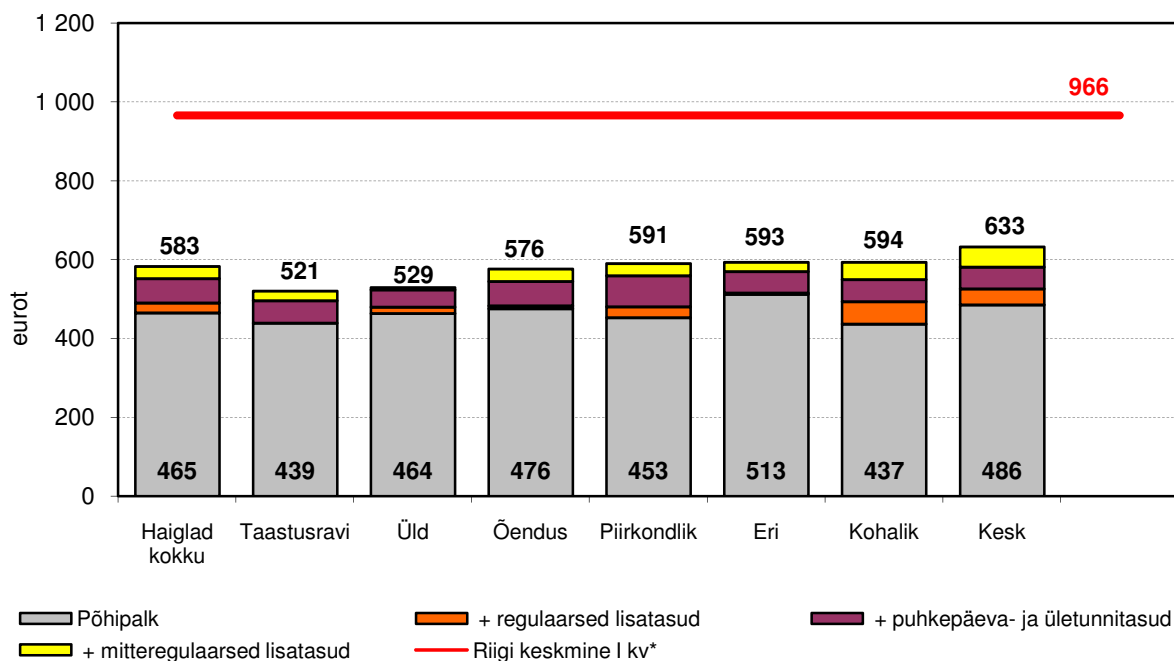

Haiglas töötavad õed moodustavad 22% alla alammäära tasustatud õe ametikohtadest (joonis 10). Kõige rohkem on alla alammäära tasustatud ametikohti õendus- ja üldhaiglates (joonis 11).

4. Hooldajate palk

Hooldaja keskmine brutokuupalk haiglas koos kõigi lisatasudega oli 2014. aasta märtsis 583 eurot (joonis 12). Riigi keskmisest moodustab see 60%. Veel eelmisel aastal oli nimetatud näitaja 66%, mis näitab hooldajate palgataseme tõusu mahajäämust üldisest palgataseme tõusust 2014. aastal. Kõige kõrgemat tasu saavad hooldajad keskhaiglates, kõige madalamat tasu taastusravi- ja üldhaiglates. Lisatasud moodustavad hooldajate palgast keskmiselt viiendiku. Suurima osatähtsusega on hooldajate lisatasudes tasu puhkepäevade ja ületundide eest. Lisatasude osatähtsus on kõige suurem kohalikes haiglates (26%) ja kõige väiksem taastusravihaiglates (16%) ja üldhaiglates (12%).

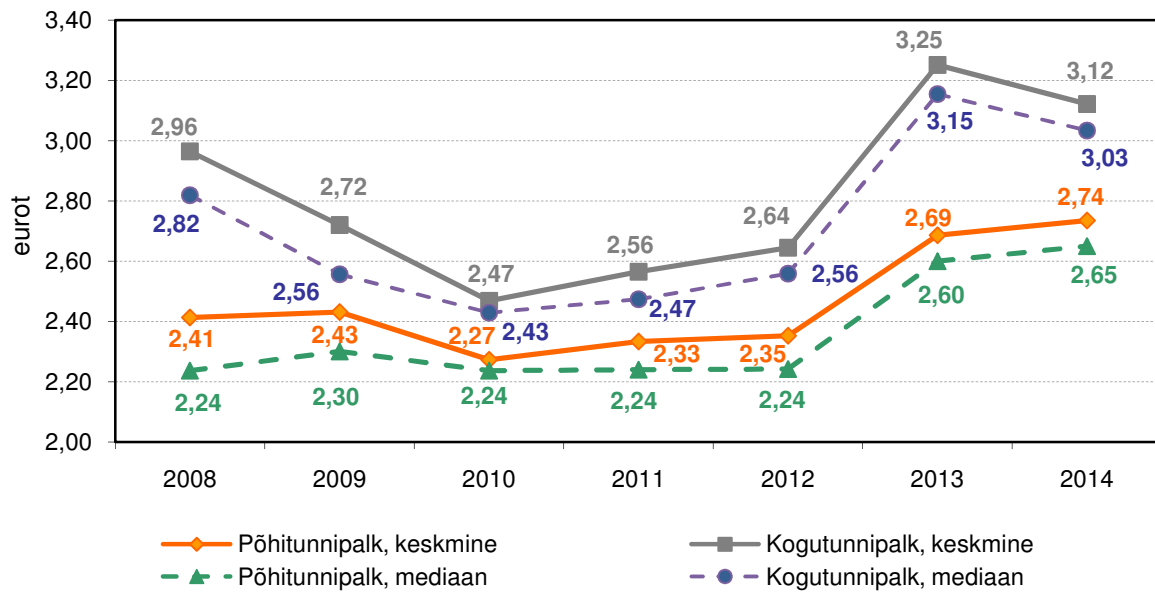
Joonis 12. Täistööajaga töötavate hooldajate keskmine kuupalk haigla liigi järgi, märts 2014 (eurot)

* Allikas: Statistikaamet

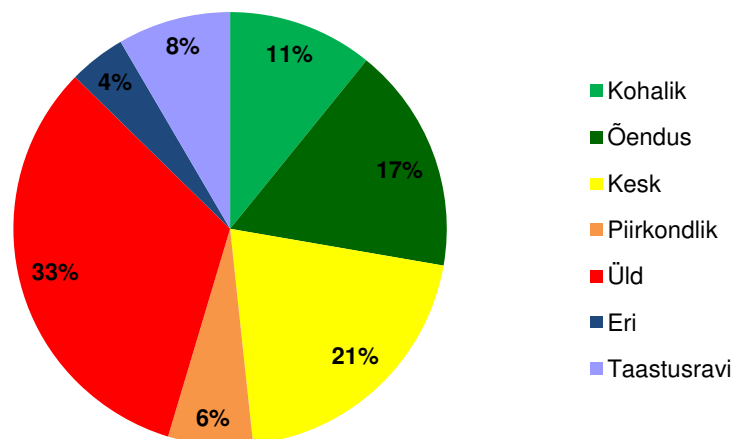
Hooldajate keskmine põhitunnipalk 2014. aastal oli 2,74 eurot ja kogutunnipalk 3,12 eurot (joonis 13). Mediaantasud vastavalt 2,65 eurot ja 3,03 eurot. Võrreldes eelmise aastaga on kogutunnipalk langenud 4% ja põhitunnipalk kasvanud 1,8%. Kogutunnipalga langus on tingitud lisatasude vähenemisest.

Joonis 13. Täis- ja osaajaga töötavate hooldajate põhi- ja kogutunnipalk, 2008–2014 (eurot)

Vastavalt kollektiivlepingule on hooldajate palgaammääraks 2,60 eurot tunnis. Alla alammäära oli tasustatud 47 haigla hooldaja ametikohta, see moodustab 1,4% haigla hooldajate ametikohtadest. Kõige rohkem oli nende hulgas üldhaiglate ametikohti.

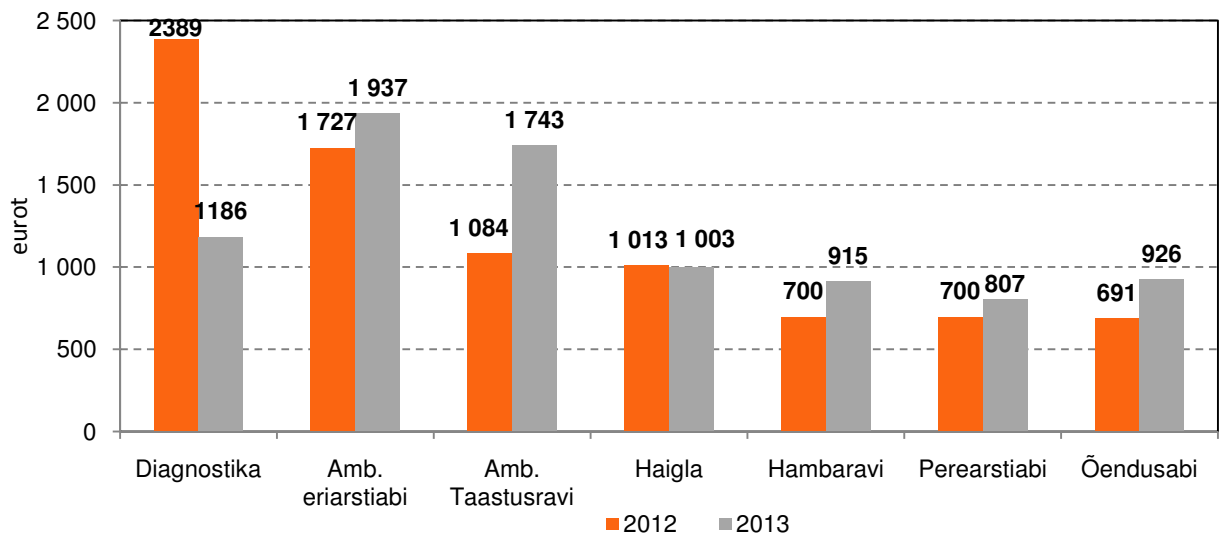
Joonis 14. Alla palgakokkuleppe tasustatud hooldajate ametikohtade jaotus haigla liigi järgi, 2014 (%)

5. Tervishoiutöötajate dividendi- ja FIE tulu

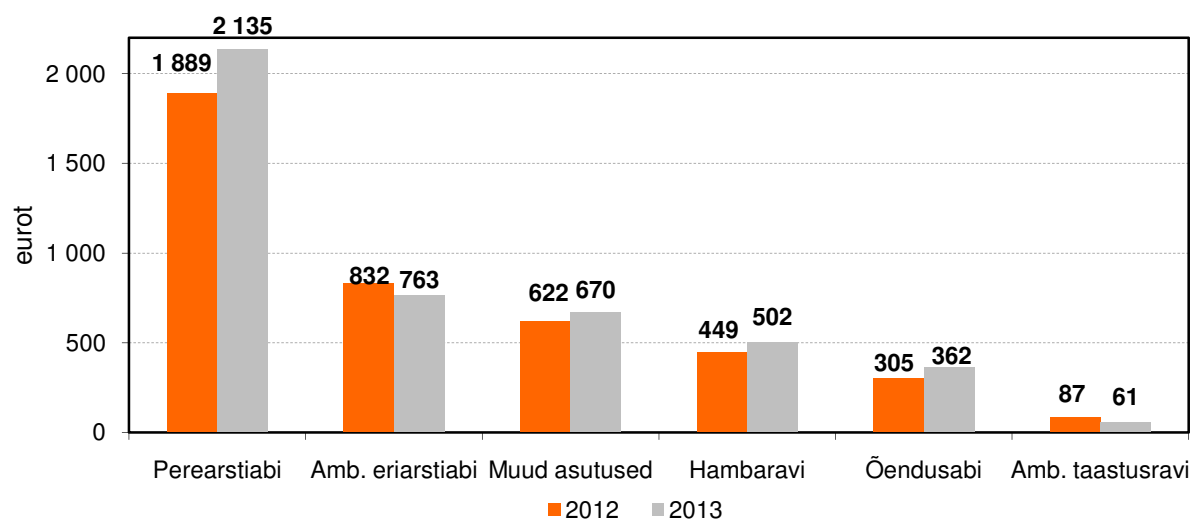
2013. aastal võttis dividendidena tulu välja 849 tervishoiuteenust osutava ettevõtte omanikku, kes ise töötasid samas asutuses 2012. aastal oli neid 839. Keskmine dividenditulu ühe kuu kohta oli 1153 eurot, mis on 27% suurem võrreldes aasta varasema perioodiga. Kõige suuremaid dividendituluseid võtsid välja eriarstiabi- ja perearstiabi- asutustes töötavad, kõige väiksemaid perearstiabi- ja taastusravi- asutustes töötavad omanikud (joonis 15). Keskmine dividenditulu kasvas märgatavalt taastusravi- asutuste hulgas (60%) ja langes diagnostika- asutuste puhul (50%). Eelneva perioodiga võrreldes võtsid suuremaid dividendituluseid veel välja ka õendusabi- ja hambaravi- asutuste omanikud, vastavalt 33% ja 30%.

Joonis 15. Oma ettevõttes töötavatele omanikele makstud keskmised dividendid kuus, 2012–2013 (eurot)

2013. aastal deklareeris tulu 219 tervishoiuteenuseid osutavat FIE-t. Võrreldes 2012. aastaga on dividende välja võtnud FIE-de arv langenud 9%. FIE keskmine tulu kuus oli 2013. aastal 1282 eurot, tõustes võrreldes eelmise aastaga 11%. Kõige kõrgem tulu oli sarnaselt eelmisele aastale perearstiabi- ja taastusravi- asutustes, kus keskmine tulu kasvas 13% (joonis 16). Madalaim tulu oli taastusravi- asutustes.

Joonis 16. FIE-de keskmine tulu ühe kuu kohta, 2012–2013 (eurot)

Tervisestatistilised andmed ja informatsioon:

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaas

<http://www.tai.ee/tstua>

Tervise Arengu Instituudi tervisestatistika osakonna veebileht

<http://www.tai.ee/tegevused/tervisestatistika>

Andmepäring Tervise Arengu Instituudile

tai@tai.ee

Statistikaameti andmebaas

<http://www.stat.ee/>

Euroopa Liidu statistika

<http://ec.europa.eu/eurostat>

Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) Euroopa esinduse tervise andmebaas

<http://data.euro.who.int/hfad/>

Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) andmebaas

http://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=HEALTH_STAT

